

Τριώδιον Κατανυκτικόν

Ἔνα Πνευματικὸ Ταξίδι
πρὸς τὸ Τέλος τοῦ παλαιοῦ
καὶ τὴν Ἀρχὴ τοῦ Νέου

■ Κυριακὴ τῆς Μελλούσης Κρίσεως

Πρὸς τὴν αἰωνιότητα*

Ἡ ἐν Χριστῷ Ἀγάπη: οὐσιαστικὸ κριτήριον

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς προηγούμενης Κυριακῆς ἦταν προγραμματικῆς σημασίας γιὰ τὴν περίοδο αὐτῆ τῆς Τεσσαρακοστῆς: μᾶς δείχνει, ὅτι τὸ πνεῦμα ποὺ πρέπει νὰ μᾶς διαπνέει καθ' ὅλη αὐτὴ τὴν λειτουργικὴ περίοδο, εἶναι **πνεῦμα Μετανοίας**.

Καὶ δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία ὅτι, γιὰ νὰ μᾶς εἰσαγάγει ἀκόμη περισσότερο στὸ **πνεῦμα** αὐτὸ τῆς **Μετανοίας**, ἡ Ἐκκλησία, στὸ κατώφλι τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, μᾶς προβάλλει τὸ εὐαγγελικὸ αὐτὸ κείμενο ποὺ φέρνει ἐνώπιόν μας τὸν ἐπίσημο θρόνον τῆς τελικῆς **Κρίσεως**.

Θέλει ἔτσι νὰ μᾶς βοηθήσει νὰ συνειδητοποιήσουμε τὴν σημασία τοῦ διακυβεύματος τῆς ζωῆς μας καὶ νὰ μᾶς ὀδηγήσει στὴν **Μετάνοια**· ἂν διατηροῦμε τὴν σκέψη τῆς **Κρίσεως** τοῦ Κυρίου, αὐτῆς τῆς **Κρίσεως** ποὺ μᾶς περιμένει, νιώθουμε ἀπογυμνωμένοι καὶ μὲ τὰ χέρια ἀδειανά, ἴσως μάλιστα καὶ βαρύτερα ἀμαρτωλοί.

Ἡ Ἐκκλησία θέλει ἔτσι νὰ μᾶς ὑπενθυμίσει, ὅτι ὅλη ἡ σημασία τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας εἶναι νὰ προετοιμαστοῦμε γιὰ τὴν Αἰώνια Ζωή.

Ζοῦμε σ' ἓναν κόσμον ὅπου **ὅλα εἶναι ὀργανωμένα γύρω ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας**, σὰν νὰ εἶναι μόνον αὐτὴ ἡ ζωὴ ποὺ μετᾷ, σὰν ὅλος καὶ ὅλος ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀφορᾷ τὴν ἐξασφάλιση εὐτυχίας καὶ εὐημερίας κατὰ τὴν ἐπίγεια ζωὴ, ἡ ὁποία ὅμως ἔχει ὑπόστασιν ὀνείρου, ποὺ γρήγορα θὰ διαλυθεῖ.

Όλος ο πολιτισμός μας στρέφει τον άνθρωπο στα επίγεια, αντί να τον προετοιμάζει για την Αιώνια Ζωή του. **Η** μέριμνα για μία καθαρά ἐγκόσμια εὐτυχία ἀντικατέστησε τὴν **εὐαγγελικὴ μέριμνα τῆς προετοιμασίας** γιὰ τὸ μέγιστο δῶρο τοῦ Θεοῦ ποὺ εἶναι ἡ Αἰώνια Ζωή.

* * *

Μὲ τὸ σημερινὸ Ἀνάγνωσμα, ἡ Ἐκκλησία μᾶς δίνει ἐπίσης, μετὰ τὰ ἴδια τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, τὴν θεμελιώδη διδασκαλία Του σχετικὰ μετὴν πρὸς τὸν πλησίον **Ἀγάπη**.

● Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ, διαβάσαμε τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου – καὶ πάλι στὴν προπαρασκευαστικὴ γιὰ τὴν Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ περίοδο – καὶ μετὰ ἐκεῖνο ἡ Ἐκκλησία ἤθελε νὰ μᾶς δείξει ὅτι, ἂν ἡ **Νηστεία**, ἂν τὰ ἔργα τῆς **Μετανοίας** εἶναι σημαντικὰ, ἡ **Ταπεινοφροσύνη** τοῦ Τελώνου εἶναι ἀκόμη σημαντικότερη ἀπ’ ὅλα τὰ ὑπόλοιπα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν ἀξία στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ, ἂν δὲν συνοδεύονται ἀπὸ αὐτὴν τὴν **Ταπείνωση**, **ἂν δὲν ἀποτελοῦν, κατὰ κάποιον τρόπο, ἔκφρασή της**.

● Σήμερα, κάνοντας τὴν **Ἀγάπη** πρὸς τὸν συνάνθρωπο οὐσιαστικὸ κριτήριον αὐτῆς τῆς **Κρίσεως**, ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ **Νηστεία** μας, ἡ **Μετάνοια** τῆς περιόδου αὐτῆς, δὲν ἔχει κανένα νόημα, ἂν πρωτίστως δὲν εἶναι προσπάθεια **Ἀγάπης**, **Ἀγάπης** πρὸς τὸν πλησίον. **Πάνω σ’ αὐτὴ τὴν Ἀγάπη** θὰ κριθοῦμε.

● **Μ**πορεῖ, ὅμως, νὰ διερωτηθοῦμε, ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ φτωχοί, ποιοὶ εἶναι ὅλοι αὐτοὶ οἱ δυστυχισμένοι, μετὰ τοὺς ὁποίους ταυτίζεται ὁ Κύριος, καὶ γιὰ τοὺς ὁποίους λέει «ἐφ’ ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε»; (Ματθ. κε’ 40).

Θέλει ὁ Κύριος νὰ πεῖ, ὅτι ταυτίζεται, ἀπλὰ καὶ ξεκάθαρα, μετὰ κάθε δοκιμαζόμενο ἄνθρωπο, κάθε πονεμένο καὶ πάσχοντα;

Ναί, θὰ ποῦν κάποιοι, ἀλλὰ ἐντελῶς μεταφορικὰ – μάλιστα πρόσφατα ἕνας σχολιαστὴς τοῦ Εὐαγγελίου δὲν δίστασε νὰ γράψει σὲ ἕνα χριστιανικὸ περιοδικό: «**Ε**ννοεῖται, βεβαίως, ὅτι δὲν πρέπει νὰ πάρουμε τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῦ Κυρίου κατὰ λέξη: δὲν ὑπάρχει αὐστηρὴ ταύτιση μεταξὺ Αὐτοῦ καὶ κάθε φτωχοῦ, κάθε ἀνθρώπου ποὺ ζεῖ στὴν ὀδύνη καὶ τὴν ἀπόγνωση».

Εἶναι ὅμως σωστὴ αὐτὴ ἡ ἐρμηνεία; **Μ**ποροῦμε ἐδῶ νὰ μὴν πάρουμε τὰ λόγια τοῦ Κυρίου κατὰ γράμμα;

Υπάρχουν πολλὰ ἄλλα σημεῖα στὴν Καινὴ Διαθήκη, ὅπου βλέπουμε τὸν Ἰησοῦ νὰ χρησιμοποιοῖ τὸ ἴδιο αὐτὸ λεξιλόγιο: **ὅ**ταν ὁ Χριστὸς ἐμφανίστηκε στὸν Παῦλο, στὸν δρόμο πρὸς τὴν Δαμασκὸ, τοῦ εἶπε: «**Σ**αοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις;» (Πράξ. θ’ 4). **Δ**ιότι, διώκοντας τοὺς Μα-

θητές τοῦ Χριστοῦ, στήν πραγματικότητα ὁ Σαοὺλ ἐδίωκε τὸν ἴδιο τὸν Χριστὸ καὶ ὁ Παῦλος αὐτὸ τὸ ἤξερε. **Διότι οἱ Μαθητές τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, εἶναι τὰ Μέλη Του.**

Αὐτὸ δὲ στὸ ὅποιο ἀποβλέπει εὐθέως ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ Ἀγάπη πρὸς τοὺς Μαθητές Του, πρὸς τὰ Μέλη τοῦ Σώματός Του. Ταυτόχρονα ὁμως, αὐτὸ ὑποδεικνύει ἀσφαλῶς, ὅτι ὑπάρχει μία ἱεραρχία, κάποια προτεραιότητα στήν ἄσκηση τῆς Ἀγάπης. Αὐτὸ βεβαίως δὲν σημαίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐκδηλώνουμε τὴν ἀγάπη μας πρὸς κάθε ἄνθρωπο, διότι καὶ ὅταν τὴν ἀσκοῦμε πρὸς κάποιον πού δὲν εἶναι Μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ, πρὸς κάποιον πού ὁ Χριστὸς δὲν ζεῖ μέσα του διὰ τῆς Ζωῆς τῆς Χάριτος καὶ διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ τότε στὸ πρόσωπό του ὑπηρετοῦμε τὸν Χριστό. **Διότι, ὅταν ὁ Χριστὸς ἐνσαρκώθηκε, ἐνδύθηκε ὀλόκληρη τὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ ταυτίζεται μὲ κάθε ἄνθρωπο. Γι' αὐτὸ καί, ἀπευθυνόμενος στὸν Πατέρα Του, ὁ Χριστὸς, Ἐκεῖνος πού δὲν διέπραξε ποτὲ τὴν παραμικρὴ προσωπικὴ ἁμαρτία, μπορεῖ νὰ πεῖ «συγχώρησε τὴν ἁμαρτία μου».**

Γιὰ τὸν ἴδιο αὐτὸ λόγο, ἡ Ἀγάπη τοῦ Χριστιανοῦ πρέπει νὰ εἶναι πράγματι καθολικὴ καὶ νὰ ἐκτείνεται πρὸς κάθε ἄνθρωπο.

Στὸ σημερινὸ ὁμως εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα, αὐτοὶ οἱ φτωχοί, οἱ ταλαίπωροι, στὸ πρόσωπο τῶν ὁποίων οἱ Δίκαιοι ὑπηρέτησαν τὸν Χριστό, εἶναι κατ' ἀρχὰς οἱ ἐλάχιστοι μεταξὺ τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, μέσα στὰ βάσανα καὶ στὶς ἀνάγκες. **Αὐτοὶ εἶναι ὁ Χριστὸς, διότι ζεῖ μέσα τους διὰ τῆς Χάριτός Του, καὶ ταυτίζονται μαζί Του κατὰ τὸν πιὸ οἰκεῖο τρόπο, πρᾶγμα πού κάνει τὴν Ἀγάπη πού τοὺς προσφέρουν οἱ ἄλλοι Χριστιανοὶ νὰ ἔχει ξεχωριστὴ ζεστασιὰ καὶ οἰκειότητα.**

* * *

Μακάρι, στήν περίοδο αὐτῆ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, νὰ μπορέσουμε νὰ ἀνοίξουμε ἀληθινὰ τὴν καρδιά μας σ' αὐτὴν τὴν Ἀγάπη, μία Ἀγάπη πού μᾶς ἀποκολλᾷ ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας καὶ μᾶς ὀδηγεῖ νὰ ἀνακαλύπτουμε τὸν Χριστὸ στοὺς ἄλλους καὶ στήν Ἐκκλησία Του.

Δὲν μποροῦμε νὰ σωθοῦμε παρὰ μόνο διὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο μᾶς διδάσκει, ὅτι αὐτὸ πού πρὸ πάντων θὰ μετρήσει στήν Κρίση, θὰ εἶναι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ὑποδεχθήκαμε τὸν Χριστὸ στήν ζωὴ μας. Ὑπάρχουν πολλοὶ τρόποι νὰ Τὸν ὑποδεχοῦμε καὶ νὰ Τὸν ὑπηρετήσουμε· Ἐκεῖνος, ὁμως, θέλησε νὰ Τὸν συναντοῦμε ἰδιαίτερος στὸ πρόσωπο τῶν συνανθρώπων μας καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ὅπως ὁ Κύριος εἶπε στοὺς Ἀποστόλους Του καὶ σὲ ὅσους τοὺς διαδέχθηκαν στήν ἀποστολή τους μέσα στήν Ἐκκλησία «ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει» (Λουκ. ι' 16), κατὰ τὸν ἴδιο ἀκριβῶς τρόπο λέει στοὺς Μαθητές Του: «Ὅποιος διακονεῖ ἐσᾶς, διακονεῖ Ἐμένα· ὅποιος σᾶς βοηθάει, βοηθάει Ἐμένα».

Μακάρι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα νὰ ἀνοίγει τὰ μάτια καὶ τ' αὐτιά τῆς καρδιάς μας, γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ ἀναγνωρίζουμε τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ στὸ πρόσωπο τῶν ἄλλων, τῶν Ἀδελφῶν μας, στὴν Ἐκκλησία. Νὰ μᾶς βοηθάει νὰ βγαίνουμε ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας, ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμό μας καὶ τὰ μικροπροβλήματα ποὺ μᾶς ἀπορροφοῦν, γιὰ νὰ ἀνοιγόμαστε στὴν φωτεινὴ αὐτὴ παρουσία τοῦ Χριστοῦ ποὺ φωτίζει τὰ πάντα γύρω μας.

**Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι,
εἰς αἰῶνας αἰώνων.
Ἀμήν!**

(*) π. Πλακίδα Deseille, «Μυστικὴ Ἄνοδος», σελ. 73-78, ἐκδόσεις «Ἑαρ», Φεβρουάριος 2022. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.